

ANGELČEK

(Priloga Vrtcu.)

Št. 10.

Ljubljana, dne 1. oktobra 1901.

IX. tečaj.

Sanje.

„Kaj pomeni, mamica,
Moj nocojšni sen?
Padel v grozen sem prepad
Iznad skalnih sten;
Divja zver pograbila
V hipu je svoj plen“ — —

„Nič ne boj se, sinko moj,
To so prazne sanje,
Jutri spaval bodeš spet
Mirno, sladko spanje.“

Čudno, da prav isto noč
Se je to zgodilo,
Ko poredno detece
Ni zvečer molilo!

Fr.

Detetu.

Kaj, detece malo,
Se bridko solziš,
Ti morda je znano
Že, kje da živiš?

Le jokaj, oj dete,
Prekmalu spozná
Nedolžno ti srce
Dolino solzá.

Fr.

Ne, lažnik pa res nočem biti.

10. Lepota resnice.

Luč se nam še posebno priljubi takrat, ko smo več časa imeli temo. Lepota resničnosti se nam bo tudi tem lepša zdela sedaj, ko smo natančneje opazovali njeno nasprotje — grdobno črne lažnosti.

Resnica se večkrat imenuje med ljudmi tudi pravica; resnico ali pravico govoriti ali trditi, jim je isto. To pa je v veliko pohvalo resnicoljubju. Kakor se namreč pravičnost prišteva poglavitnim ali kardinalnim čednostim, prav tako se sme reči tudi o resnicoljubnosti, da je nekakšno poglavitna čednost slehernega kristijana, in da si nikakor ne moremo misliti pravega poštenjaka brez te čednosti — brez resnicoljubnosti. In to nam tudi zadostno potrjuje zgodovina in izkušnja.

Poglejte v stari zavezi poštenjaka Eleazarja. — Paganski poglavar mu je zapovedal, da mora jesti svinjsko meso, kar mu je pa prepovedovala njegova judovska vera. Ker ni hotel, je bil obsojen v mučeniško smrt Prijatelji, kakoršnih si je bil mnogo pridobil tudi med pagani, so mu nujno prigovarjali, naj si dá prnesti tako meso, kakoršno sme jesti, in naj se dela, kakor bi jedel svinjsko meso, pa bo prost. Toda častitljivi 90 letni starček se bolj boji laži in hinavščine, nego smrti. „Brez strahu“ — pravi — „hočem slavno umreti za predrage in presvete postave. Tako se bom po svoji starosti obnesel in mladeničem zapustil junaški zgled!“ In umirajoč mučeniške smrti je še veselo zaklical: „Gospod, ti veš, da to rad trpim, ker se tebe bojim!“ Mislite li, mladi čitatelji, da bi se bil ta blagi starček res tako junaško obnesel, ko bi ne bil v poštenosti utrjen že iz mladih nog? Le nikar ne mislite, da bi bil hotel biti na stara leta „mučenik resnice“, ko bi ne bil že od mladih nog ves čas odločen sovražnik laži!

V novi zavezi imamo pa brez števila takih junakov in junakinj, ki so rajše dali svoje življenje v najhujših mukah, kakor da bi se bili pregrešili zoper resnico. Apostoli so brez strahu trdili resnico pred ljudstvom,

pred sodniki in mogotci tega sveta, čeravno so vedeli, da si s tem nakopljejo najhujše preganjanje. In slično so vsi drugi milijoni svetih mučencev pravzaprav le zato prelili svojo mučeniško kri, ker se niso hoteli zlagati. Ko bi bili na vprašanje sodnikov, so li kristijani, izrekli le samo besedico „ne“, pa bi bili rešeni ali celó poplačani. A tega niso hoteli storiti, marveč so rajše prestali najhujše muke, kakor pa da bi se bili zlagali, ter so s tem zapustili sijajni zgled, naj bi tudi mi rajše pretrpeli one male neprijetnosti, kakor pa bi se z lažjo kopali iz kake male zadrege, ki je komaj vredna imena.

Izmed milijonov naj omenim le en sam zgled.

Ko je cesar Sevér kristijane preganjal, je bila zatožena tudi sv. Perpetua, da je kristijana, in zaradi tega vržena v ječo. Njen oče je bil še nevernik, vendar je zeló ljubil svojo hčer, zato hiti k nji v ječo ter jo prosi in ji zeló prigovarja, naj vendar ne reče pri sodniji, da je kristijana, da ne bo umorjena, tako mlada.

V ječi je stal vrč z vodo. Perpetuva vpraša očeta: „Kako imenujete to posodo?“ Oče odgovori: „Vrč; zakaj pa vprašaš to?“ Sedaj se vzdigne svetnica ter pravi ponosno in slovesno: „Vrču ne morem dati drugega imena; tako se tudi jaz ne morem imenovati drugega, kakor to, kar sem — kristijana!“ — Kakor ji je bilo tudi hudo, zapustiti dragega očeta, ljubljeno dete, in zgubiti svoje življenje, vendar se ni hotela zlagati, rajše je umrla mučeniške smrti.

Tudi svetna zgodovina nam priča, kako so resnico čislali od nekdaj vsi vrli poštenjaki. V dokaz nam bodi en zgled iz starodavnih časov, in eden iz novejše dobe.

Cesar Avgust je bil premagal Antoninija in je slovesno obhajal zmagoslavje v Rimu. Mej ujetniki, ki so šli z njim v poveličevanje zmage, je bil tudi egiptovski duhovnik, o katerem se je pripovedovalo kot nekaj posebnega to, da se je bil le enkratsamkrat zlagal v vsem svojem življenju. Rimski senat je celó v sužnjiku tako čislal resnicoljubnost, da ga je oprostil in častil na poseben način ter mu celó postavil spomenik, češ, naj bi še potomcem bil v čisljih spomin resnicoljubnega moža.

Amerikanski prezident Washington je bil še kot majhen deček sekirico dobil v dar. V otročji nevednosti gre ter obeli prelepo očetovo črešnjo, da se je morala posušiti. Oče, ki ni vedel, kdo je aaredil to škodo, je bil zeló užaljen in je rekel, da bi raje plačal 60 gld. kakor da se mu je pokvarilo to drevo. Ko pride mali sinček, ga vpraša: „Jurij, kdo je pokvaril drevesce?“ Deček se prestraši, a kmalu zopet osrči ter naravnost pové: „Oče, lagati se ne morem, jaz sem storil.“ Očeta je tako razveselila ta resnicoljubnost, da ga radostno objame, rekoč: „Tvoja odkritosrčnost in ljubezen do resnice me je obiluo odškodovala za poškodovano drevo; ljubša mi je, kakor tisoč dreves z najboljšim sadjem.“

Ako sv. pismo pravi o laži, da so lažnive ustnice Gospodu gnusoba in da je laž grd madež na človeku, moramo pa nasprotno vzklikniti o resnici: „Kako lepe so ustnice, ki vedno govoré resnico, in kako krasno spričevalo je za človeka to, če se mu more reči, da se še ni nikdar zlagal!

Premeteni Andrejček.

^v**Z**e v prvi mladosti je bil Kotnikov Andrejček prav razposajen. Nobene stvari ni mogel pustiti pri miru. Nagajal je zdaj očetu, zdaj materi, zdaj komu drugemu, in marsikdaj je prejel plačilo za svojo nagajivost. Ali Andrejček se je že utrdil in nič se ni poboljšal. Pa ne mislite, da je bil Andrejček hudobnega srca; o ne, bil je pač take narave. Njegova kri se ni nikoli mogla mirno pretakati po žilah.

„Oh, Andrejček, kaj bo iz tebe? Nič ne ubogaš, vedno nagajaš, ti boš nekdam še velik revež“, rekla mu je večkrat mati.

„O, ne bojte se mati, saj nisem tak, kakor mislite. Kaj pa je za to, če vedno ne žedim v zapečku!“ se je odrezal navadno Andrejček.

Mlakarjev Tone mu je dejal ob neki priliki v šali:

„Ti, Andrejček, tebe bodo še obesili, če jim ne boš ušel!“

„Ne bodo me, ne. Mislite, da se jim bom kar tako pustil!“

Andrejček je rastle in z leti vred je rastle tudi njegova hudomušnost. Opravil je že nedeljsko šolo.

„Kaj bodeva pa zdaj počela, Andrejček?“ mu pravi oče nekega dne z resnim glasom. „Tvojih otročarij mora biti konec. Poprijeti se moraš kakega rokodelstva. Doma ne moreš biti vedno. Tako tje v en dan ne moreš živeti. Pomisli, kaj bi te najbolj veselilo. Za kar se odločiš, mi sporoči, in jaz bom ukrenil vse potrebno.“

Te očetove besede so Andrejčka hudo zadele. Sam ni še nič premišljal, da bi se bilo treba kedaj ločiti od doma. Premišljal je in premišljal, za kaj bi se odločil, in sklenil je, da postane črevljar. To rokodelstvo mu je najbolj ugajalo. V njegovi rojstni vasi so imeli namreč črevljarja — Dreto, ki je bil središče vsega življenja v vasi. K temu je Andrejče od nekdaj najraje zahajal, ker se je mogel pri njem kratkočasiti, kolikor se je le hotel.

„Oče, črevljar bom!“

„No, če je tebi prav, meni je tudi! Samo to ti povem, da se ne boš učil pri Dreti. Pri njem se ne bi navadil ničesar. V mesto te pošljem, da se pošteno izučiš!“

Andrejčku je bilo silno hudo. V duhu si je že predstavljal, kako veselo bo pri Dreti, ko bo vedno pri njem. Kako krasno, kako veselo. Na, zdaj bo pa moral v mesto in vse njegove lepe sanje so padle v — prah. Jako rad bi ostal v rodni vasi, ali očetu se vendar ni upal upirati.

„Pa v mesto no, kakor hočete...“ je izgovoril jecljaje.

„Mati ti pripravijo perilo, jaz bom skrbel za obleko, in prihodnji teden odideva v mesto.“

Andrejček se je pripravil na odhod. Hitro so mu minili zadnji dnevi in treba se je bilo posloviti. Posloviti se je moral od rodne kraja, kjer je preživel

zorno mladost, kjer je preživel toliko lepih uric. Odšel je v mesto z očetom. Tu mu je preskrbel oče mojstra.

„Pa pazite na fanta — je nekoliko živ in lahko-mišljen — da se dobro izuči!“

„Bodite brez skrbi, oče! Če bi se kje dobro izučil, se bo pri meni. Priden bo moral biti in ubogati, pa bo vse dobro.“

Oče je odšel domov.

„Z Bogom! Pa pozdravite mater in vse!“ se je izvilo iz Andrejčkovih prsi.

„Bom, bom, z Bogom! pa priden bodi!“

Andrejček je ostal sam, sam med tujimi ljudmi. Dolgčas se ga je polotil. Zamislil se je v krasne dneve, katere je preživel doma, in hudo mu je bilo, silno hudo.

„Kar domov bi jo popihal, samo da bi prav vedel, kod se gre“, si je večkrat mislil. Toda čas zaceli vse rane in zacelil je tudi Andrejčkovo. Nič slabega se ni godilo Andrejčku. Priden je moral biti in mojster ga je imel rad. Preteklo je par mesecev in Andrejček ni več mislil, da bi jo udaril domov. Udal se je usodi in voljno je prenašal vse, kar ga je doletelo. Njegova dobra volja se je zopet poživila.

Bilo je neke nedelje zjutraj

Andrejčkov mojster in njegova žena sta se odpravila v cerkev. Andrejček je ostal sam doma.

„Boš šel ti pa ob desetih k maši, Andrejček, ali ne?“ pravi mojster.

„Kakor hočete!“

„Pa dobro varuj!“ pravi mojster, odhajajoč.

„Bom že!“

„Oh, Andrejček, v sobo sem dejala mleko. Pazi, da mačka ne pride noter!“ pravi skrbna gospodinja.

„Nič se ne bojte!“ pravi Andrejček junaško. „Za to bom že skrbel.“

„Torej z Bogom!“

„Z Bogom!“

Andrejček je bil za nekaj časa gospodar v črev-ljarjevem stanovanju. Ni vedel, kaj bi počel. Hodil je semtertje in postalo mu je dolgčas.

„Na mleko pazi, mi je rekla gospodinja. Kje pa je tisto mleko? — Aha, na mizi!“

Andrejček se je zagledal v mleko. Lepa smetana ga je jako bôdla v oči „Kaj, ko bi jo ... Ne! gospodinja mi je rekla, naj pazim, da ...“

V Andrejčku se je bil boj mej dobrim in hudim. A ni bil dovolj utrjen. Premagan je bil. Vzel je žlico, posnel smetano, in kam jo je spravil, si lahko mislite. Smetane ni bilo več.

Andrejčku se je začela oglašati vest. Ali bi povedal gospodinji, da je on sam smetano ... Kako bi se izvil iz te stiske?

Gospodar in gospodinja sta morala vsak čas iz cerkve priti domov.

Andrejček je mislil in mislil in, ker je bil zvita butica, se je rešil iz zagate. To je pa prišlo tako-le:

V črevljarskem stanovanju je bilo med sobo in kuhinjo malo okence. To je Andrejček dobro porabil. Sklenil je namreč zvreči vso krivdo na mačko ...

Mačko je ujel in jo potisnil v mleko. Potem pa jo je pustil v sobi. Okence je pustil priprto, tako, da mačka ni mogla iz sobe; vedelo se je pa, da je mačka morala priti skozi okence v sobo. Vesel je bil, ker se je rešil na tak način. Šel je na dvorišče. snažil črevlje in čakal, da prideta gospodar in gospodinja.

Kmalu je prišla gospodinja sama domov. Andrejček se je delal, kakor da je ves zamišljen v delo.

„Andrejček, Andrejček!“

„Kaj pa je?“

„Poglej mleko! mačka je bila pri njem!“

„Lejte, saj res. Ves gobček ima pobeljen od mleka.“

„Res, res, neroda, ali nisi mogel paziti? Ali ti nisem tako naročala, da pazi na mleko?“

„Jaz ne morem nič za to. Mačka je šla skozi okence v sobo. — Bil sem zunaj, zato nisem mogel nič zapaziti!“

* * *

Uboga mačka! Vso jezo hude gospodinje je morala čutiti. Andrejček se je pa na tako lahek način kazni odtegnil. Skoda, da ni znala govoriti, da bi prišla resnica na dan.

Mirko Zvonovič.

Sv. Francišek Asiški.

(K sliki.)

Dné 4. oktobra obhajamo god enega najljubeznivejših svetnikov božjih — svetega Franciška Asiškega. S svojo nedolžnostjo in pobožno svetostjo si je zaslužil prelepi naslov „Serafski“. S svojo ubožnostjo je hotel pokazati razvajanemu in samopašnemu svetu, da človek lahko prav z malim zadovoljno živi in da ne potrebuje za svojo srečo nikakoršnega bogastva, nikakoršne časti in imenitnosti, marveč edino le zadovoljnosti. — Učil je tudi vse žalostne in potrte preimenitne umetnosti, kako je človek lahko potrpežljiv in celó vesel v največjih britkostih. Bog je namreč poplačal njegovo junaško potrpežljivost s tem, da mu je poslal še večje trpljenje, pač največje takrat, ko mu je poslal svoje rane, t. j. čudežno storil, da so se mu vidno pokazale na rokah in nogah in na strani Jezusove rane, ki mu pa niso bile le za slavno olepšavo, marveč so ga tudi prebitko sklele in pekle, da je občutil slične bolečine, kakor Zveličar. Pa, oh, kako jih je bil vesel!

Nekaj posebnega, izrednega, pa je bilo pri tem svetem možu, da so mu bile živali tako domače in prijazne; še celó take, katere človeka roparsko napadajo, so bile do njega kakor jagnjeta krotke, in take, katere se ga bojé in plahe bežé pred njim, se svetnika niso kar nič bale, marveč se mu zaupno bližale, kadar se jim je prikazal. S tem je sam Bog dal najlepše izpričevalo njegove nedolžnosti in svetosti. „Gospodstvo, katero smo zgubili po Adamovem grehu, se mu je zopet povrnilo, kakor bi bil še v rajskih radostih pred grehom naših prvih starišev.“ Vse stvari je imenoval tako pri srčno ganljivo — „svoje brate in sestre“.

Priporočujte se radi in zaupno temu ljubljenču božjemu, ki je bil po svoji čistosti in pobožnosti — kot „serafski“ — podoben najvišjim angelom; po svoji preprostosti, s katero je tako prijateljsko občeval v naravi, Adamu in Evi pred grehom; po svoji junaški potrpežljivosti pa trpečemu Jezusu na gori Kalvariji. Pa — posnemati seveda ga morate tudi! „Notranjec.“

Brata.

(Spisal Boleslav.)

e greš po glavni cesti, ki drži iz Ljubljane v Kranj, zagledaš na prostranem Sorškem polju lepo zidano gospodarsko poslopje. Enonadstropna hiša, stoječa na levi strani ceste, za njo velik hlev in obsežen vrt ti priča, da tu stanuje bogata rodbina.

A če vse nekoliko natančneje ogledaš, se ti zdi, da je vse nekako zapuščeno in zanemarjeno. Vrtna ograja je vsa razdrta; jabolane so velike in vse polomljene. Hlevi so prazni; in če nazadnje pogledaš še v hišo, ne zapaziš žive duše nikjer. Tudi najmanjšega pohištva ni v hiši, kar priča, da je nenaseljena.

A nekdam je bilo tu vse drugače.

Bilo je pred petdesetimi leti. Takrat je bival na tem domovju gospodar, ki so mu ljudje rekli Puščavnik, ker je imel domovje na samoti.

Puščavnik je bil vdovec star komaj štirideset let. Poleg prijazne domačije in mnogih njiv je imel tudi v hlevu vedno po petnajst glav živine.

Največ koristi mu je padonašala gostilna. Kakor je znano, še ni bilo v tistem času železnic kakor sedaj. Zatorej so imeli vozniki toliko več opravila. Ves promet se je vršil takrat po cestah. Dan na dan so prevažali težko upreženi konji iz kraja v kraj. In čim lepša je bila cesta, tem večji promet je bil na njej.

Takrat so gostilne, stoječe ob glavnih cestah, tako cvetle, kakor še nikdar prej. Skoro v vsaki večji vasi se je ustavil kak voznik, da je oskrbel sebe in živino za nadaljno pot.

Ena najbolj znanih gostilnic je bila takrat Puščavnikova. Bila je takorekoč postaja med Ljubljano, Škofjo Loko in Kranjem. Tam je bilo tudi križišče cest.

Poleg tega je bil Puščavnik tudi župan. Hodil je nekoliko časa v mestne šole in ker je bil večš pisanja, ga je doletela ta čast.

Tudi svoja dva sinova je izkušal pripraviti k boljšemu kruhu.

Ker je starejši sin Ivan takoj prvo leto pokazal v domači šoli gospoda župnika veliko nadarjenost, ga je

mislil oče takoj drugo leto dati v mestne šole. Naposled se je pa premislil, ker je izprevidel, da je še premlad.

Konec drugega leta gre Puščavnik k gospodu župniku in jim pové svoje mnenje. Gospod so bili prav zadovoljni s tem sklepom.

Ko pové oče Ivanu, da bo moral iti od doma, se ta ni mogel sprijazniti s to mislijo. „Ne, oče! drugače ne grem, če greste še vi, Anica in Tonček z mano,“ je vselej odgovoril očetu.

Še-le potem, ko so mu dopovedali, da ga bodo prišli vsi večkrat obiskat, in da bo tudi večkrat prišel domov, se je utolažil.

* * *

Prišel je zadnji dan Ivanovih počitnic. Prihodnje jutro so ga mislili oče peljati v mesto. Žalosten je stopal Ivan okolu hiše in večkrat si je moral obrisati solze.

Drugo jutro je bil že na vse zgodaj voz pripravljen. Stara dekla Nežka je bila spekla Ivanu prejšnji dan nekaj peciva, da bi imel za prve dneve v mestu. Oče mu je naložil precejšen sveženj klobas in mesa.

Stara Nežka mu je dala še nekaj opominov; bratec in sestra sta pa jokala in ga prosila, naj pride kmalu domov.

Nato sta sedla z očetom na voz in oddrdrala proti mestu.

* * *

Ivanu se je v mestu dobro godilo. Skrbni oče mu je vse preskrbel: dobro stanovanje, hrano in dobil je sploh vse, česar je potreboval. Kadar so prišli prazniki, je šel domov, kjer se ga vsi z veseljem sprejeli.

Po potovki, ki je hodila vsak teden po dvakrat iz sosednje vasi v Ljubljano, je očetu naznanjal najvažnejše dogodke.

Tako je prišel naš Ivan na srednje šole. Kakor v razredih, tako je bil tudi tu med prvimi učenci.

Očeta je to zelo veselilo. Zato dá naslednje leto še mlajšega sina Tončka v mesto. Sicer ga je to precej stalo, a tolažila ga je misel, da bodeta kdaj oba dobro preskrbljena in se jima ne bo treba na potju s težkim delom ubijati za vsakdanji kruh.

Tako sta bila oba brata v mestu. Tonček se sicer ni tako lahko učil kot Ivan, a s pridnostjo je vendar premagal vse težave. Bil je sicer še jako mlad, a zelo trezno-misleč. Dokler se ni vsega naučil, ga ni nihče spravil od knjig. Tudi Ivan ni bil napačen deček; toda imel je tako dober razum, da si je vsako stvar že v šoli zapomnil; doma je redkokdaj pogledal v kako šolsko knjigo. Tembolj se je pa pečal z drugimi knjigami; če je le dobil kako knjigo, je ni prej odložil, dokler je ni prebral.

Postajal je vedno bolj tih in zamišljen, česar si Tonče ni mogel razjasniti.

Tako je prišel Ivan v peti gimnazijski razred, Tonček pa v prvega. Oba sta bila še vedno pri isti gospodinji na stanovanju. To leto je prišlo še nekaj dijakov iz višjih razredov. Imeli so dve sobi. V prvi je bil Tonček, njegov sošolec in dva manjša dečka. Iz te sobe so držala vrata v drugo, kjer je bil Ivan in trije že bolj odrasli dijaki.

A tu se je začelo sedaj drugo življenje. Dan na dan so prihajali k Ivanu in njegovim tovarišem drugi dijaki. Doma so uganjali šale, zvečer so pa šli v — gostilno.

Tončku kar ni šlo v glavo, zakaj je Ivan tako lahkomišeln; saj so jima oče vendar vedno pravili, da ne smeta denarja po nepotrebnem zapravljati in da ne smeta drugam zahajati kakor v cerkev in šolo.

Tudi je postajal Ivan vedno bolj ošaben. Še celo s Tončkom ni več tako občeval kakor prej.

Nekoč ga prosi Tonček, naj mu nekaj razloži. A Ivan se zadere nanj, rekoč: „Tepec! še tega ne razumeš, kar bi že moral imeti v peti!“ Nato se obrne od njega in gre k oknu.

Tonček odide ves pobit v drugo sobo in se tam razjoka nad bratovo ošabnostjo. Sklenil je, da bo povedal vse to očetu, a nazadnje mu vendar vse odpusti.

Ivan je res v vseh ozirih postajal slabejši. Najraje je še sedel s tovariši v gostilni; proti manjšim dijakom je bil zelo ošaben. Cerkev in molitev je začel opuščati. Knjig ni doma nikdar pogledal. V šoli je bil čisto tako zamišljen, da ni slišal, ko ga je profesor poklical.

To je imelo slabe posledice za Ivana. Zato je tudi vidno nazadoval. Kadar so prišli oče k njemu, vselej jih je prosil denarja. Vrhutega je naredil še med mesecem pri gospodinji dolg.

Očetu se je začelo to čudno zdeti; zato vpraša nekoč Tončka, čemu vendar potrosi Ivan toliko denarja. Ta je prišel v zadrego. Da bi brata zatožil, se mu je zdelo grdo. A na drugi strani bi bilo spet greh, očetu zamolčati kaj slabega. Zato pové očetu, da gre včasih malo v gostilno. Oče je bil zaradi tega zelo nejevoljen.

A kako ga je srce zbolelo, ko Ivana nato opomni, in mu ta odgovori; „Kaj mislite, da bom vedno doma! Saj nisem več otročaj!“

(Konec prih.)

Takega botra pa že ne . . . !

Soharjev Janko je bil še pritlikavec, saj je hodil sto-
sprav prvo leto v šolo. Napredoval je tam prav dobro in se pripravljajl z veseljem tudi za sv. birmo, ki bi imela biti to leto v domači župniji. Zadnje ure tega uka so že prihajale in jelo se je ugibati o izvolitvi birmskega botra.

Nekega popoldne je bil Janko z očetom pri sosedu kovaču.

„Hej, Janko, hej!“ vzradosti se hipoma gostobesedni sajasti kovač, ko mu je že pošlo drugo govorjenje, „kdaj bode vendar konec tvojega uka in kdaj ti pojdem za botra?“

„Vi že nikdar ne!“ oglasi se v skrbeh Janko.

„Da te hencej!“ povzame kovaš in oplazi s kladivom po železu, da se je Janko že ustrašil, „zadnjič si bil obakrat zadovoljen z menoj, a zdaj bi se pa že rad skrhaj, mož beseda!“ — „Kaj ne, oče!“ povzame po kratkem prenehljaju, pomenljivo pogleda očeta, za tem pa se zopet sreča z Jankovim pogledom.

„Vas ne in ne!“ zanikuje zopet Janko.

„I, zakaj ti neki ne ugajam?“ čudi se na to pri-siljeno kovač. „Glej, ta samokolnica, ki leži okovana v kovačnici, je nova in dokaj velika, da te popeljem

ž njo doli v vas k birmi. Malo res cvili in škriplje, toda se ji bodeš že privadil; oj, to bode drčala po našem klancu. Spreдай pa privežem kravji zvonec, da naju slišijo ljudje in se umikajo. Podaril ti bodem tudi nekaj, povrhu pa še velik tolar iz lubja; kaj mi še hočeš več!“

„Vi stric ste prečrni!“ brani se Janko boječ, da mu oče res kovača vzamejo za botra.

„Kaj, črn v delavnik!“ govoriči kovač, „saj bomo imeli birmo v nedeljo, ko sem lepo umit in praznično oblečen, v zelenem telovniku, z lepim koroškim klobukom na glavi, s težko široko verižico in na nji pripetim šmarnim tolarjem in srebrno uro. Moj pogled pa tudi nekaj izdā! Pomisli, ako ti grem jaz za botra, se ti ni treba bati škofa; ako pa ne, ogrnili te bodo škof čez hrbet s tisto veliko, zakrivljeno palico, ki jo nosi za njimi neki gospod, da ti botri dni tema pred očmi! Poprej ti bodo celó še oči zavezali z nekim trakom, da ne boš videl ubežati; jaz bi ti ga tudi zavezal, a le čez čelo; sploh pri meni se te bodo škof komaj dotaknili.“

Med tem je prignal županov hlapec* zbosenega konja, ujel na uho zadnje besede in jel Jankotu pri-govarjati za kovača. Nato pa je podkovanje konja pre-gnalo kovaču hudomušnost in tudi hlapca zmotilo; a Janku se je zdelo, kot da je rešen nekakih verig.

Ko sta stopala z očetom proti domu, ponovil je zopet Janko svojo nezadovoljnost s stricem kovačem, češ: tacega botra pa že ne...

„Tega ali nobenega!“ dejali so resno oče in so ostali pri tem modro še celi dolgi teden, na občno za-dovoljnost domačih. Zadnji dan so mu še-le napisali priimek in krstno ime župana kot botra, da je je po-nesel v šolo.

Ko je prišel dan sv. birmе, so ga peljali mati k županu. Tam ga je videl županov hlapec in nagajivo povprašal: „Kje pa imaš kovača?“ „Tacega botra pa že ne...!“ zamrmral je nekako užaljen Janko.

Drugi dan pa je pravil, da mu je šlo pri birmi prav dobro in je dobil mnogo lepih daril; a Bog vé, kako bi bilo, ko bi mu jo vezal nerodni in umazani kovač.

Pastirček.

II.

*Allegretto.**P. Angelik Hribar.*

p *f*

1. Ko v ju-tru za - zde-va se dan, Pa-
 2. Od - pi-ra se mno-go mu vrat, Z ov-
 3. In ma-ne si de-kla o - či, In
 4. Le spi-te, za spa-ni ljud - je! Vam

p *f*

p

1. stir-ček za - tro-bi gla - san: Tra - róm-tra-
 2. cá - mi gre o-ven ro - gat: Tra - róm-tra-
 3. hla-pec na - pol še mi - ži: Tra - róm-tra-
 4. mo-dri za - stonj go-vo - ré: Tra - róm-tra-

p

f *f*

1. rá, tra - róm-tra - rá, Vsak
 2. rá, tra - róm-tra - rá, Ve-
 3. rá, tra - róm-tra - rá, Pa-
 4. rá, tra - róm-tra - rá, Da

f *f*

1. hi - tro naj ov - ce mi dá!

2. se - lo k pa - stir - čku skak - ljá.

3. stir se o - be - ma smeh - ljá.

4. ju - tro nam naj - več iz - dá!

(„Angeljček“ l. 1896., št. 8.)

Prazen račun.

(Basen.)

Lahkonoga veverica je našla pod košatim orehovim drevesom dvoje orehov. Ročno je pograbila jednega s prednjima nogama in ga jela prav pridno obdelovati z ostrimi dletastimi zobmi, veseleč se obilnega in dobrega kosilca.

To je opazil krokar raz drevesne veje. Ni si mogel kaj, da se je spustil krokaje v polukrogu na tla, češ: „Jeden oreh je moj. da se z njim malo poigram v zraku in vendar le pokusim letošnja jedrca“; veverica pa je zavidno zagodrnjala ... — Toda med tem je planil na prizorišče deček, ki je za orjaškim deblom skrit opazoval ves prizor. Veverica je puhnila na drevo, krokar je preplašen odletel, oreha pa sta ostala dečku, ki ju je radosten raztolkel, a bila sta — piškava. —e—

Odgonetka zastavic št. 9.

1. Zastava — zastavica.

2. Breza.

Prav so rešili: Jožko in Anči Majaron, učenca v Borovnici; Ažman Emilija, Burger Kristina, učenki v Pestojni; Kač Elizabeta, učenka III. razr. v Pletrovčah; Svetina Tonček in Stanko, učenca v Pliberku.